

II

(Besluiten waarvan de publikatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

AANBEVELING VAN DE COMMISSIE

van 12 mei 1995

over de betalingstermijnen bij handelstransacties (*)

(Voor de EER relevante tekst)

(95/198/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE
GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese
Gemeenschap,

Overwegende dat het Europees Parlement op 21 april
1993 een resolutie heeft aangenomen over de medede-
lingen van de Commissie aan de Raad „Naar een Euro-
pese toeleveringsmarkt” en „De deelneming van het
midden- en kleinbedrijf aan overheidsopdrachten in de
Gemeenschap” (1), waarin de Commissie wordt verzocht
specifieke voorstellen in te dienen over het probleem van
de betalingsachterstanden ;

Overwegende dat het Economisch en Sociaal Comité op
30 juni 1993 (2) advies heeft uitgebracht over het „Werk-
document van de diensten van de Commissie over de
betalingstermijnen bij handelstransacties” (3) ;

Overwegende dat de Commissie in haar Witboek over
groei, concurrentievermogen en werkgelegenheid (4) een
initiatief heeft aangekondigd betreffende de betalingster-
mijnen ;

Overwegende dat de Commissie op 25 mei 1994 een
mededeling heeft goedgekeurd over de uitvoering van een
Geïntegreerd Programma ten behoeve van het midden-
en kleinbedrijf (MKB) en de ambachtelijke sector (5) ;

Overwegende dat het Europees Parlement er in zijn reso-
lutie over het Geïntegreerd Programma op heeft aange-

drongen dat de Commissie voorstellen doet om het
probleem van de betalingsachterstanden te regelen (6) ;

Overwegende dat er zware administratieve en financiële
lasten wegen op de ondernemingen, met name de kleine
en middelgrote ondernemingen, vanwege de lengte van
de betalingstermijnen bij handelstransacties ; dat beta-
lingsachterstanden risico opleveren voor het financiële
evenwicht en de overlevingskansen van de ondernemin-
gen ;

Overwegende dat er de laatste jaren in de meeste Lid-
Staten van de Gemeenschap een verslechtering van de
betalingspraktijken wordt geconstateerd ; dat deze
verslechtering niet louter aan conjunctuurfactoren kan
worden toegeschreven, maar eveneens een weerspiegeling
is van een structurele ontwikkeling in de relaties tussen
ondernemingen ; dat de versterking van het handelsver-
keer en van de concurrentie op de interne markt een
algemene verlenging van de betalingstermijnen binnen de
Gemeenschap dreigt te veroorzaken ;

Overwegende dat de tussen de Lid-Staten bestaande
verschillen met betrekking tot de betalingsvoorschriften
en -praktijken een hinderpaal vormen voor de goede
werking van de interne markt ;

Overwegende dat het, zonder te tornen aan de contract-
vrijheid inzake de vaststelling van de betalingstermijnen,
wenselijk is een grotere transparantie van de tussen de
contractpartijen toepasbare termijnen te bevorderen en de
naleving van de overeengekomen termijnen aan te moedi-
gen ;

(*) De toelichting op deze aanbeveling is bekendgemaakt als me-
dedeling in PB nr. C 144 van 10. 6. 1995, blz. 3.

(1) PB nr. C 150 van 31. 5. 1993, blz. 71.

(2) PB nr. C 249 van 13. 9. 1993, blz. 21.

(3) SEC(92) 2214 def. van 18. 11. 1992.

(4) Witboek over groei, concurrentievermogen en werkgelegen-
heid, blz. 14.

(5) COM(94) 207 def. van 3. 6. 1994.

(6) Resolutie A4-0022/94, PV 28 II, 24. 10. 1994.

Overwegende dat een betere voorlichting en opleiding van de ondernemingen, met name de kleine en middelgrote ondernemingen, op het gebied van de betalingstermijnen zou bijdragen tot een verbetering van de betalingspraktijken van de ondernemingen;

Overwegende dat de maatregelen tot beteugeling van betalingsachterstanden in de Lid-Staten van dien aard moeten zijn dat enerzijds wanbetalers worden afgeschrikt en anderzijds de schuldeisers die daar het slachtoffer van zijn, volledig schadeloos worden gesteld voor de diverse kosten die daaruit voor hen voortvloeien;

Overwegende dat beteugelingsmaatregelen tegen wanbetalers slechts ontmoedigend kunnen werken als zij vergezeld gaan van snelle, doeltreffende en voor de schuldeiser niet te dure beroepsprocedures;

Overwegende dat aanvullende maatregelen nodig zijn om de naleving van de betalingstermijnen bij grensoverschrijdende transacties te verbeteren;

Overwegende dat de overheid en de openbare bedrijven veel betalingen verrichten aan ondernemingen; dat een strenge betalingsdiscipline van de overheid een sneeuwbaaleffect zou hebben op de gehele economie en dat een effectieve openstelling van de overheidsopdrachten voor de ondernemingen, met name de kleine en middelgrote ondernemingen, een verbetering van bepaalde gangbare praktijken vereist,

DOET DE VOLGENDE AANBEVELING:

Artikel 1

Doelstellingen

De Lid-Staten wordt verzocht de nodige juridische en praktische maatregelen te nemen om de contractuele betalingstermijnen bij handelstransacties te doen naleven en betere betalingstermijnen bij overheidsopdrachten te waarborgen.

De Lid-Staten wordt met name verzocht ter aanvulling van hun juridisch en administratief kader de meest geëigende maatregelen te nemen om:

- de transparantie in de contractuele betrekkingen te versterken, de voorlichting en opleiding van de ondernemingen te verbeteren en de fiscale gevolgen van de betalingsachterstanden te verlichten;
- voor een adequate schadeloosstelling bij betalingsachterstanden te zorgen;
- geschikte beroepsprocedures te waarborgen;
- de voor het grensoverschrijdend handelsverkeer specifieke moeilijkheden uit de weg te ruimen;
- de betaling bij overheidsopdrachten te verbeteren.

Artikel 2

Transparantie, voorlichting en opleiding, BTW

1. Het verdient aanbeveling een grotere transparantie van de bij handelstransacties toepasbare betalingster-

mijnen te stimuleren. Te dien einde wordt de Lid-Staten verzocht:

- a) door middel van passende maatregelen een precieze opgave van de toepasbare termijn en van de vervaldatum zelf van de betaling in de handelscontracten te bevorderen, bij voorbeeld door vermelding ervan op de factuur. Voor het geval dat er geen schriftelijk contract bestaat of de termijn op de factuur niet duidelijk is aangegeven, verdient het aanbeveling subsidiair een eenvoudige en precieze regel op te stellen voor de vaststelling van de termijn en van de vervaldatum van de betaling die wettelijk van toepassing zijn op het contract;
- b) eveneens aan te moedigen tot vermelding op de handelsdocumenten van de bij vervroegde of achterstallige betaling eventueel toepasbare kortingen of toeslagen;
- c) de vermelding in handelscontracten te bevorderen van een periode na ontvangst van de goederen of levering van een dienst, waarbinnen de ontvanger of begunstigde zijn eventuele bezwaren tegen de ontvangen kwaliteit of kwantiteit kenbaar kan maken. In de wetgeving dient een aanvullende regel te worden opgenomen die bij het ontbreken van een contractuele bepaling van toepassing is;
- d) in de aankondigingen van overheidsopdrachten of de bestekken voor precieze gegevens over de door de aanbestedende diensten toegepaste betalingstermijnen en vervaldatum te zorgen.

2. De Lid-Staten wordt verzocht om aanmoediging van de overheids- of particuliere initiatieven, inclusief die van de beroepsorganisaties, tot verbetering van de voorlichting en opleiding van ondernemingen, met name kleine en middelgrote ondernemingen, inzake het beheer van de betalingstermijnen. Deze acties kunnen voornamelijk betrekking hebben op de volgende gebieden:

- a) advies en juridische bijstand voor de opstelling van handelsdocumenten en contracten;
- b) informatie over en opleiding in de voor bepaalde ondernemingen, branches, regio's of landen meest geschikte betalingsregels en -praktijken, alsmede over de interne of externe inningsprocedures;
- c) ontwikkeling van praktische instrumenten, met name computertoepassingen, voor het beheer van kasmiddelen en bevordering van het elektronisch berichtenverkeer (EDI) in het MKB;
- d) toepassing van technieken voor het mobiliseren van schuldvorderingen, zoals bij voorbeeld factoring.

3. Rekening houdend met de specifieke kenmerken van het MKB en voornamelijk met de eventuele gevolgen van betalingsachterstanden voor de kaspositie van de ondernemingen, wordt de Lid-Staten verzocht erop toe te zien dat deze ondernemingen in het kader van Richtlijn 77/388/EEG van de Raad⁽¹⁾ (zesde BTW-richtlijn) van de meest gunstige termijnen profiteren. Dit betreft de mogelijkheid om:

⁽¹⁾ PB nr. L 145 van 13. 7. 1977, blz. 1.

- a) de betaling van de BTW uit te stellen, ten minste voor de kleine ondernemingen, tot op het ogenblik dat zij de prijs hebben ontvangen ;
- b) de kleine ondernemingen langere termijnen toe te staan voor de indiening van hun BTW-verklaringen.

Artikel 3

Schadeloosstelling bij betalingsachterstand

Het verdient aanbeveling de voorwaarden te garanderen voor een adequate schadeloosstelling van de schuldeiser voor schade als gevolg van een betalingsachterstand van de schuldenaar. Te dien einde wordt de Lid-Staten verzocht :

- a) een recht van de schuldeisers op achterstandsrente te erkennen zodra de contractuele of wettelijke termijn is overschreden ;
- b) een wettelijke rentevoet voor achterstallige betalingen vast te stellen die bij het ontbreken van specifieke contractbepalingen van toepassing is, op een niveau dat voldoende ontmoedigend is voor wanbetalers ;
- c) behalve het recht op achterstandsrente ook een recht op andere schadeloosstellingen te erkennen voor de schade die de schuldeiser als gevolg van de betalingsachterstand heeft geleden. Deze schadeloosstellingen dekken met name de juridische kosten en de administratieve inningskosten.

Artikel 4

Beroepsprocedures

Het verdient aanbeveling erop toe te zien dat de schuldeisers die het slachtoffer zijn van betalingsachterstanden, kunnen beschikken over snelle, doeltreffende en niet te dure procedures met het oog op de invordering van de schuld en het herstel van de geleden schade. Te dien einde wordt de Lid-Staten verzocht :

- a) de instelling van buitengerechtelijke procedures aan te moedigen als een snelle, efficiënte en niet te dure oplossing voor het beslechten van geschillen over betalingen ;
- b) de doeltreffendheid van de vereenvoudigde gerechtelijke procedures voor het beslechten van geschillen over beperkte bedragen te verbeteren. Deze procedures dienen vereenvoudigde en niet te dure voorwaarden voor het instellen van een rechtsvordering te behelzen. De toepassingsdrempels voor deze procedures dienen op een zodanig niveau te worden vastgesteld dat een niet te verwaarlozen aantal handelstransacties daarvoor in aanmerking komt. Er moet op efficiënte voorwaarden voor de uitvoering van de in het kader van deze vereenvoudigde procedures gevulde vonnissen worden toegezien ;
- c) de doeltreffendheid van de versnelde inningsprocedures te verbeteren. Deze procedures die door beperkte formaliteiten en termijnen worden gekenmerkt, moeten het mogelijk maken een executoriale titel te verkrijgen ingeval een schuldvordering niet wordt betwist. Deze procedures dienen versneld plaats te vinden met zo weinig mogelijk formaliteiten en finan-

ciële lasten voor de schuldeiser en zonder beperkingen wat het bedrag van het geschil betreft.

Artikel 5

Grensoverschrijdend handelsverkeer

Het verdient aanbeveling de voor het grensoverschrijdende handelsverkeer specifieke moeilijkheden inzake betalingen uit de weg te ruimen. Te dien einde wordt de Lid-Staten verzocht :

- a) aan te moedigen tot een betere voorlichting en opleiding van de ondernemingen op het gebied van het beheer van de betalingstermijnen bij grensoverschrijdende transacties ;
- b) de inningswijze voor niet betwiste grensoverschrijdende vorderingen te vergemakkelijken. Het verdient met name aanbeveling het verkrijgen van een executoriale titel voor dergelijke vorderingen te vergemakkelijken ;
- c) wat de procedures voor het beslechten van geschillen en de voltrekking van de vonnissen betreft, alle nodige maatregelen te nemen om deze in geval van betalingsachterstanden bij grensoverschrijdende transacties te vergemakkelijken en te bespoedigen.

Artikel 6

Overheidsopdrachten

Het verdient aanbeveling de betalingsdiscipline van de overheidsdiensten en de openbare bedrijven, als gedefinieerd in Richtlijn 93/38/EEG van de Raad (¹), te waarborgen. Te dien einde wordt de Lid-Staten verzocht :

- a) maatregelen te nemen om alle betrokken instanties bewust te maken van de gevolgen van betalingsachterstanden voor de financiële gezondheid van de economische subjecten ;
- b) een termijn van 60 dagen na te leven voor de betalingen in het kader van overheidsopdrachten, zonder daarbij afbreuk te doen aan eventueel geldende kortere termijnen.
De Lid-Staten worden uitgenodigd te onderzoeken in welke mate zij de betalingstermijnen van de overheid ten aanzien van de ondernemingen kunnen verkorten en zij de bestaande regels ter zake kunnen vereenvoudigen ;
- c) nauwkeurige en van termijnen voorziene administratieve procedures in te stellen om de zo spoedig mogelijke uitvoering van de overheidsbetalingen te garanderen. Er zouden met name termijnen moeten worden vastgesteld voor het vervullen van de administratieve formaliteiten vóór de betaling, zoals bij voorbeeld de procedures voor oplevering in het kader van openbare werken ;
- d) geregeld op alle niveaus controles te verrichten van de betalingstermijnen van de overheid, waarvan de resultaten officieel zouden moeten worden bekendgemaakt ;

(¹) PB nr. L 199 van 9. 8. 1993, blz. 84.

- e) te voorzien in de betaling, tegelijkertijd met de betaling van de hoofdsom, van de achterstandsrente die verschuldigd is bij overschrijding — toe te schrijven aan de overheidsdiensten of de openbare bedrijven — van de contracttermijnen. Er zouden adequate controles verricht moeten worden om de naleving van dit beginsel door de overheid te waarborgen;
- f) maatregelen te nemen om ervoor te zorgen dat in het kader van overheidsopdrachten de betaling van de toeleveranciers en onderaannemers binnen redelijke termijnen geschiedt.

Artikel 7

Rapportering

Om de Commissie in staat te stellen de gemaakte vooruitgang te evalueren wordt de Lid-Staten verzocht vóór 31 december 1997 bij de Commissie een rapport in te

dienen over de maatregelen die in verband met de verschillende onderdelen van deze aanbeveling zijn genomen.

Artikel 8

Geadresseerden

Deze aanbeveling is gericht tot de Lid-Staten.

Gedaan te Brussel, 12 mei 1995.

Voor de Commissie

Christos PAPOUTSIS

Lid van de Commissie